

Van:
Stichting Roffanum
Overkoepelend Kennisplatform Bewonersbelang Rotterdam Centrum
Website: roffanum.nl
E-mail: info@roffanum.nl
Tel. 06-52141416

Aan:
College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam

Onderwerp:
EVALUATIE HORECANOTA 2017 – 2021 t.b.v. HORECANOTA 2021 - 2024

Rotterdam 26 oktober 2021

	Bladzijdes
Inhoud: 1. INLEIDING	2
2. KNELPUNTEN en ADVIEZEN HORECAINRICHTINGEN	2
Horeca agglomeraties in woongebieden	2
Bestuurlijk en Civiel Recht	3
Horeca als cultuurstimulans	4
Hotel en andere korte-duur logies	4
Verlaatje	5
Openbare Orde	6
Gedrag publiek	6
Wet van Wederkerigheid	7
Uitstoot van schadelijke stoffen	7
Aanvoer van goederen	8
3. TERRASSENBELEID	8
De harde decibellen en nachtelijke geluidsoverlast	8
Loopruimte tussen terrastafels	9
Horecaterrassen in de binnenplaatsen	10
Horecameubilair op de trottoirs	10
Afvalcontainers en schoonhouden van terras en omgeving	11
Bebakening terrassen	11
Parkeervakken	12
4. HORECA TIJDENS CORONAPANDEMIE	12
Overkappingen	12
Belang van bewoners, ondernemers gemeente	13
5. HORECASECTOR NA CORONAPANDEMIE	13
6. POSTCORONA NACHTLEVEN EN NACHTHORECA	14

1. INLEIDING

Deze bijdrage aan de horecanota 2022-2026 is samengesteld door stichting Roffanum vanuit informatie verkregen van individuele bewoners en bewonersorganisaties uit de verschillende gebieden van het centrum van Rotterdam. Enerzijds vragen we bijzondere aandacht voor een aantal aspecten en neveneffecten van het huidige horecabeleid en anderzijds bieden we voorstellen ter afstemming, verbetering en herstel van de balans tussen wonen en uitgaan, daar waar deze herhaaldelijk wordt verstoord.

Er wordt grote waardering uitgesproken voor horecaondernemers die een positieve uitstraling hebben, de balans weten te behouden, en een fijne plek bieden voor bezoekers en bewoners. De horeca bedient vele groepen doch ziet mogelijkheden voor uitbreiding zodat onbedoeld achtergestelde groepen ook vertegenwoordigd worden. Hierbij is men van mening dat de gemeente haar verantwoordelijkheid dient te nemen door positieve aansturing.

De woon- en winkelgebieden in het centrum ondersteunende, niet beeldoverheersende horeca-inrichtingen zijn ontmoetingsplaatsen, wat ondervraagden betreft liever ter consolidatie en stoppen met uitbreiding. Discotheken en andere nachtelijke horeca-inrichtingen zijn zeer welkom maar kunnen alleen buiten woongebieden toegelaten worden wegens de uitstraling van negatieve effecten op de woonomgeving. Ten behoeve van nachthoreca is een geschikte infrastructuur nodig.

Men wenst een geïntegreerd horecabeleid. Een helder en overzichtelijk beleid waar zowel de horeca-eigenaren, de gemeente, de regiopolitie en inwoners van deze gemeente zich in kunnen vinden. Het horecabeleid dient vormgegeven te worden met strenge beleidsregels op grond van de algemene wet, bestuur- en civiel recht die als toetsingskader dienen bij de afhandeling van aanvragen voor exploitatie- en terrasvergunningen. Daarnaast dient gezorgd te worden voor fijnmazigheid, locatiebepaling en planning. Daarmee kan het verstoorde vertrouwen in ambtelijke en politiek-stedelijke besluiten en gezag hersteld worden.

De toezeggingen over inspraak van bewoners en het gezamenlijk nemen van de verantwoordelijkheden door ondernemers en gemeente zijn niet waargemaakt. Bewoners dienen te allen tijde vooraf volledig geïnformeerd te worden, geraadpleegd en een evenredige stem te hebben over de komst van nieuwe horecagelegenheden alsmede de terrasgrootte en inrichting ervan. Verlenging van vergunningen kan alleen plaatsvinden via duidelijke spelregels en uitsluiting van gedoogbeleid dat in de meerderheid van gevallen negatieve sporen achterlaat.

2. KNELPUNTEN en ADVIEZEN

Horeca agglomeraties in woongebieden

Gezien de lage financiële draagkracht van Rotterdammers is de horeca binnen de gemeente Rotterdam vrij omvangrijk en vertoont onevenwichtige verdeling door

de wijken heen. In bepaalde delen van de stad is het aantal horeca-inrichtingen per inwoner als zeer hoog te kwalificeren. De gevolgen van de vestiging van veel horeca voor de leefomgeving, de openbare orde en de inwoners van deze wijken vereisen een grotere aandacht.

Aanbevelingen:

Tegengaan van meer en/of grotere horeca agglomeraties. Evenwichtiger horeca-inrichtingen spreiding door alle delen van de stad met inachtneming van de omvang, grote en type inrichting ten opzichte van de buurt is noodzakelijk.

Verminderen van overlast gevende horecagelegenheden in woongebieden door, vermindering, consolidatie en het creëren van nieuwe locaties.

Nachthoreca kan uitsluitend worden toegestaan daar waar het geluidshinder en bezoekersgedrag geen overlast geven. In gebieden zoals de Witte de Wittstraat, de Oude Haven, Stadhuisplein, Schouwburgplein, Oude Binnenweg en omgeving komen tot consolidatie, de-escalatie en vermindering van terras-gerelateerde nachthoreca zodat de meest storende overlast voor bewoners kan verminderen.

Bestuurlijk en Civiel Recht

Er is een grijsgebied tussen bestuurlijk en civiel recht als het om horecaoverlast gaat. Het ontbreekt aan aandacht voor het grijze overgangsgebied en de geldende toetsingskaders. Onderkennen van het civiel recht (splitsingsakten) dat gelijk en/of boven het bestuurlijk recht staat als het gaat over vergunningen binnen de panden van een VvE of (semi)wooncorporatie en private partijen. Dit ter voorkoming van horeca overlast dat in dergelijke gevallen vertaald kan worden als burenoverlast en zich niet houden als huurder en/of eigenaar aan de splitsingsakte en/of huishoudelijk reglement.

Aanbevelingen:

Civiel recht, dat wil zeggen de geldende splitsingsakten incorporeren in de afgifte van vergunningen, daar waar de wederkerigheid tussen publiekrecht en civielrecht elkaar kruisen kan hierbij van nut zijn ter voorkoming van animositeit, langdurige rechtszaken en overbelasting van de DCMR.

De VvE moet om toestemming gevraagd worden voor een horeca-inrichting in een woon of semi woongebouw en niet de individuele eigenaar binnen de VvE. Indien toestemming is verkregen, dient de horecaondernemer op de hoogte te zijn van de splitsingsacte en het huishoudelijk reglement en moet zich daaraan conformeren via ondertekende huurdersverklaring aan het bestuur van de VvE, corporatie, enz.

Indien de beide regelgevingen op elkaar afgestemd kunnen worden zijn de VvE's gemachtigd om te waarschuwen, boete uit te delen en uiteindelijk de eigenaar het huurcontract te laten opzeggen bij het niet naleven van de huurdersvoorwaarden over lawaai- en geuroverlast. Op deze wijze kan de al onderbezette DCMR-dienst ontzien worden en zich richten op de veiligheidsproblemen.

Steeds meer moet de burger zijn eigen broek ophouden. Dat is prima maar de gemeente dient dat te faciliteren met afspraken en wetgeving hetgeen nu niet het geval is. Het vergunningstelsel dient aangepast worden.

Horeca als cultuurstimulans

Rotterdamse horeca onderscheidt zich door veelzijdigheid doch er is verzadiging van bepaalde horeca-inrichtingen zichtbaar aan het worden. Dit ten nadele van de concurrentiepositie in de sector. We zien massaformules, bezorging, meeneem en fastfood, (semi)cafetaria's, enz. Door de vastgoedprijzen verdwijnen kleine ondernemingen die originaliteit brengen. Horecaprijzen zijn gestegen en voor bepaalde beroepsgroepen onder de bewoners onbetaalbaar geworden.

Aanbevelingen:

In een aantal gebieden, vooral in het centrum, ontbreken inrichtingen voor groeperingen zoals ouderen, kunstenaars, schrijvers, wijkbewoners, enz. Dergelijke horeca-inrichtingen en sociëteiten met een duidelijk profiel vormen vaak de lijm van de samenleving in de buurt. Een stimulans door opname in het stedelijke cultuurplan zou een positieve uitwerking hebben op de stedelijke diversiteit, het delen van kennis en ideeontwikkeling kan een middel zijn tegen de oprukkende eenzaamheid van oudere bewoners.

Niet alle oudere bewoners hebben geld om duur uit eten te gaan. In stadsdelen, ook in het centrum, is verborgen armoede aanwezig. Horeca-inrichtingen met betaalbare, gezonde gerechten uit moeders keuken zouden aan de gezondheid en cohesie van de stadscentrum buurten kunnen bijdragen waar jong en oud elkaar kunnen leren kennen.

Hotel en andere korte-duur logies

Vooraf in het in de oude centrumwijken zoals Cool-Noord en Cool-Zuid, Oude Westen, enz, komen steeds meer "short-stay" inrichtingen met een horecaverunning. Daarbij wordt niet voldoende gekeken naar de negatieve kanten van deze ontwikkeling zoals overlast van toeristen voor de direct omwonenden wegens feesten op kamers en nachtelijke luidruchtigheid op de openbare weg door alcohol- en drugsgebruik. Door horeca- inrichtingen toe te staan binnen dergelijke logies wordt in de hand gewerkt dat er illegale terrassen ontstaan in de binnenplaatsen waar bewonersslaapkamers zich bevinden.

In de meeste gevallen worden binnentuinen van huizen waar horeca op de begane grond is gevestigd gebruikt als rookplekken van de werknemers, depots voor ongebruikte meubilair, afval en glascontainers waarover bewoners jarenlang op wijzen.

Een ander negatief effect is de uitbreiding van de binnenruimte van horeca en "short-stay" inrichtingen op gemeentelijke en privé grond waarvan de

bestemming aangeduid wordt als binnentuinen, maar waar bouw- en exploitatievergunningen voor afgegeven worden. Door kap van bomen, struiken en ander groen in de binnentuinen treedt substantieel verdwijning van licht, planten, vogels en insecten en door betegelen het groen verdwijnt. Daarmee ontstaat verstoring van het woongenot, het broze evenwicht van biodiversiteit, terwijl de gemeente zich inspant om juist meer groen en biodiversiteit in het stad mogelijk te maken.

Aanbevelingen:

Bij alle negatieve effecten van de stadsontwikkeling moeten alle belangen, waaronder die van omwonenden gelijkwaardig gewogen worden. Daarbij is een overkoepelende regie vanuit de gemeente en haar diensten nodig wat nu blijkbaar ontbreekt. Het vergeven van vergunningen aan investeerders dient met een minder gulle en vooral sturende hand gegeven te worden.

In de genoemde stadskernen in het centrum dient gestopt te worden met "short-stay" afgifte van vergunningen. Dit ter voorkoming van uitwassen die zich steeds meer manifesteren en het vertrek van juist wenselijke bewoners.

Een meerzijdige kijk, waarbij kruisbestuiving van verschillend wetgeving plaats kan vinden moet ervoor zorgen dat een positieve roering ontstaat en dat veiligheid, rust en harmonie in alle stadskernen van de stad bewaard worden.

Verlaatjes

Verlaatjes geven horecaondernemers de mogelijkheid om extra te verdienen. Een beperkt aantal wordt door bewoners geaccepteerd ondanks de overlast omdat zij dit aan de ondernemers gunnen. Op het moment dat er misbruik gemaakt wordt en handhaving tekortschiet ontstaat steeds minder tolerantie vooral in gebieden waar sprake is van horeca agglomeraties zoals o.a. in de Oude Haven en de Witte de Withstraat waar horeca-inrichtingen op verlaatjes van anderen kunnen varen en daarmee hun quotum overschrijden.

In het kader van "minder regeltjes" komt het voor dat vlak voor sluitingstijd grote gezelschappen binnen kunnen komen dat voor een onverwachte omzet zorgen. Als het dan nog een tijdje gezellig blijft kan een verlaatje worden ingezet om het feestje even te laten doorgaan als daar behoefte aan is. In dat geval worden bewoners niet op de hoogte gesteld van de inzet van de onverwachtse verlaatje.

Aanbevelingen:

Bewoners kunnen de het aantal verlaatjes niet bijhouden maar ervaren wel de toename aan overlast. Daar verandering in aanbrengen door afschaffing, door strengere handhaving of invoering van een beperkt aantal collectieve verlaatjes daar waar sprake is van horeca agglomeraties.

Horecaondernemers verplichten de naaste burens op de hoogte te stellen van een

verlaatje met een bewonersbrief met telefoonnummer om overlast rechtstreeks te kunnen melden aan de verantwoordelijke uitbater.

Openbare Orde

Het voorkomen van verstoringen van de openbare orde en het tot stand brengen en/of in stand houden van een goede afstemming van de horeca-inrichtingen op het woon- en leefmilieu in en rondom die horeca-inrichtingen dient een belangrijk onderdeel te worden van het beleid. Handhaving blijft een probleem. Goed overleg tussen ondernemers en bewoners, met wederzijds vertrouwen in het nakomen van afspraken en het naleven van regels blijkt een wens maar niet een vanzelfsprekendheid.

Aanbevelingen:

Een transparant en integraal beleid ten opzichte van bewoners als het gaat om de omgevingswet, bouw- en afgifte van horecaverunningen en terrassenbeleid. Ontwikkeling van een beter beheerssysteem en handhaving. Tot stand brengen van een structureel, rechtsgeldig en meer jaarlijks (4 x per jaar) overleg (beheercommissies) met horecaondernemers, omwonenden, en gemeenteafdelingen, gemeentelijke en regionale politie. Maatregelen voor BOA's dienen uitvoerbaar en duidelijk uitlegbaar te zijn.

Omwonenden dienen bij uitgifte van vergunningen geraadpleegd te worden en niet zoals nu genegeerd.

Alert te zijn daar, waar horecavestigingen een negatief effect hebben op de leefbaarheid van de buurt en waar het vermoeden bestaat van overschrijding van normen en waarden en er criminele activiteiten afspelen betekent beter handhaven. Door sturing, stimulering van kwaliteitsverbetering kan de horeca meer bijdragen aan leefbaarheid en veiligheid in de wijk.

Gedrag publiek

Vanuit een aantal horecazaken wordt overlast veroorzaakt in de buitenruimte inhoudende vandalisme, vernielingen aan privé- en gemeentelijke eigendommen en groen, schreeuwen op straat in de nachtelijke uren, wildpassen, poepen en kotsen voor de deuren van woongebouwen en op trottoirs, intimideren van passanten, enz.

Aanbevelingen:

Door hun gedrag roepen de jongeren kritiek op hun zelf. Onder invloed van ruime hoeveelheden alcohol schromen zij niet de wet te overtreden, zich asociaal te gedragen, een ander overlast en schade toe te brengen. Al vinden zij dat het moet kunnen is dergelijk gedrag niet te tolereren. Tolerantie maakt het mogelijk om hun grenzen steeds verder op te rekken en daarmee de handhaving onmogelijk te maken.

Gedragsverandering is mogelijk door adequate campagnes en leerprocessen. Positieve gedragsbeïnvloeding vanaf de jonge jaren, thuis en op school zal zich vertalen in ander volwassen gedrag.

Horecaondernemingen dienen ervoor te zorgen dat er voldoende toiletcapaciteit is en aandacht daarvoor in hun lokaliteit.

Wet van Wederkerigheid

In een aantal gebieden, vooral in de centrumwijken is de balans tussen wonen en uitgaan zoek. Er is te veel overlast en geringe handhaving wegens prioriteiten elders. Het principe van wederkerigheid is heel diep verstopt als het gaat om horecavergunningen en gedogen privileges.

Aanbevelingen:

Op basis van wederkerigheid zijn uiteindelijk complexe samenlevingen mogelijk daar deze het cement zijn van een samenleving wat verder gaat dan gemeenschappelijke belangen. De basisgedachte is dat samenleven een deal is.

Het gaat over geven, ontvangen, teruggeven en zo verder. Solidariteit gaat niet zonder meer gepaard met gedeelde waarden en gemeenschappelijke belangen. De wederkerigheid dient weer meer zichtbaar te worden gemaakt zodat evenwichtig balans (verhouding tussen geven en nemen) kan ontstaan.

Uitstoot van schadelijke stoffen

Restaurants en fastfood horeca-inrichtingen stoten jaarlijks aanzienlijke hoeveelheden ongewenste geur, fijnstof en andere schadelijke stoffen in de buitenruimte en in de bovengelegen woningen.

Uit wetenschappelijk onderzoek naar fijnstof in de buitenlucht blijkt dat blootstelling aan fijnstof schade aan de longen, hart en vaten kan veroorzaken. Maar ook irritatie van oog, neus en keel, verergering van en/of versnelde dood door hart- en vaatziekten. Bij het verbranden van houtskool komen kankerverwekkende stoffen vrij.

Aanbevelingen:

Er ontbreekt aan adequate regelgeving m.b.t geur en rookoverlast die gemakkelijk toegepast kan worden. Daarom wordt gepleit voor het herzien van de bouwregelgeving en invoering van aanvullende eisen aan de kookafzuiging en ontsierende afvoerpijpen langs de gevel en op monumenten. Verschillende studies laten zien dat beperking van luchtverontreiniging tot de topprioriteiten zou moeten behoren bij verbetering van het welzijn van stedelijke bevolking. Per bewoner levert het ook een aanzienlijke besparing op de ziektekosten.

Aanvoer van goederen

Sinds de aanvoer van goederen voor horecaondernemers toegestaan is in de vroege ochtenduren, denderen vrachtwagens vanaf 04:00 uur door de lege straten en worden goederen uitgeladen terwijl men de zware motoren, dat trillingen en geluidsoverlast veroorzaken langdurig laat draaien tijdens het uitladen.

Niet alle vrachtwagen zijn elektrisch aangedreven. Naast het lawaai dat bewoners wakker houdt levert het de stad een aanzienlijke milieuschade op dat zich toespitst in bepaalde straten en buurten waar al overvloed van overlast is. Een van de voorbeelden zijn de leveringsvrachtwagens rondom de Schouwburgplein.

Aanbevelingen:

Bewoners van de binnenstad hebben net als alle andere bewoners van Nederland recht op nachtrust en voldoende slaapuren. Met de late horeca sluitingstijden en vroege goederenaanvoer is dat niet mogelijk. Voorbeelden zijn o.a. de Karel Doormanstraat, Schouwburgplein, het nieuwe Forum, enz.

De gemeente dient garant te staan voor de rechten van bewoners. Dat kan door iedere woning geluiddempend isolatieglas te geven en gefilterde schone lucht binnen de woning. Een efficiënter wijze is om te stoppen dergelijk aanvoer toe te staan.

3. TERRASSENBELEID

De harde decibellen en nachtelijke geluidsoverlast

Door vervaging en overtreding van de geschreven en ongeschreven regels en wetten, ontkenning en gebrekkige handhaving is geluidsoverlast een van de grootste problemen in de binnensteden geworden. Dit ten koste van verschillende gezondheidsproblemen onder de bewoners. De gemeente is hiervan op de hoogte maar kijkt helaas te vaak de andere kant op met alle gevolgen van dien. Het lukt onvoldoende om de politieke belangen in evenwichtig beleid te vertalen.

Ondernemers nemen de vrijheid geluidsboxen bij de ingang of aan de gevel van hun terras te monteren of te verbergen in hun zonneschermen en/of parasols. Om publiek aan te trekken staat de muziek met of zonder klanten aan.

Daarmee vullen zij bewust de openbare ruimte met geluid wanneer het hun uitkomt. Door het werkareaal van binnen naar buiten te brengen door zogenaamde overdekte terrassen is het horeca gerelateerde geluidsniveau verhoogt tot intolerabele grenzen. Deze trend wordt langzaam overgenomen door grote winkelketens.

Deze ondernemers weten dat ze overlast genereren maar vinden dat niet relevant. Hun portemonnee heeft immers voorrang, waarbij de bal weerkaatst

wordt naar de bewoners die naar hun mening niet moeten zeuren of naar de heuvels moeten gaan verhuizen.

Aanbevelingen:

Economische belangen van de horeca moeten in verhouding staan tot de overlast. De gemeente moet haar verantwoordelijkheid in deze kwestie nemen en de uitwassen bestrijden. Gebleken is dat high trust - high penalty niet voor alle ondernemers geldt wegens gebrek aan handhaving. Bewoners moeten onevenredig veel meldingen van overlast indienen voordat ingegrepen wordt of men genoodzaakt wordt om tot rechtszaken over te gaan. Handhaving dient verhoogd te worden of andere maatregelen opgelegd. Gedacht kan worden aan andere middelen zoals sluitingstijden, verbod op roken op terrassen, lagere decibellen door compensaties beats, enz. Sommige horecaondernemers betalen aan inwoners van de bovengelegen woningen compensatie bedragen. Behalve dat dit belastingtechnische vragen oproept stopt het geluid niet bij de voordeur maar zet zich voort verder in de straat. Als daarbij niet gehandhaafd wordt zal de gemeente steeds minder grip op de negatieve trends hebben.

Loopruimte tussen terrastafels

De coronapandemie legt de zwakke punten van het terrassenbeleid bloot als het gaat over de verhouding van de buitenruimte voor het doorlopende en zittende mensen. De vereiste 1,80 meter wordt bij lange na niet gehaald. Normaal is 1.80 al krap gemeten, voor hulpverleners is het al te smal. Niet handhaven en gedoogbeleid werkt excessen in de hand en voortschrijdende versmalling van het loopgedeelte.

Bereikbaarheid van hulpdiensten door terrassen wordt soms onmogelijk gemaakt.

Aanbevelingen:

Bij terrassenmeubilairopstelling dient beter rekening gehouden te worden met de extra ruimte wat een zittend mens in beslag neemt, minimaal 80 cm aan de randen van het terras. Het is raadzaam om aan de terrasruimte loopruimte toe te voegen door terrassen uitsluitend toe te staan in de lengte en op parkeerplaatsen, 3.00 meter (met zittende mensen) van de pandgevels af zodat de 1,8 meter afstand met langs elkaar lopen gehaald kan worden.

Een terras kan worden afgebakend door het aanbrengen van metalen punaises in de hoekpunten en langs de terraslijn. Een terras en diens bezoekers dienen binnen de vergunde afmeting te blijven. Een zichtbare afbakening van het terras op het trottoir helpt hierbij. Het is zo voor de terras exploitant, bezoeker, handhaver en overige gebruikers van het trottoir duidelijk waar het terras begint en eindigt.

Horeca in de binnenplaatsen

Met de komst van meer bewoners, horeca en evenementen wordt de openbare ruimte en daarmee ook de buitenleefruimte van bewoners steeds schaarser. Dit leidt tot verzadiging, irritatie en confrontatie. Het is tegen de wens van bewoners in het centrum van de stad.

Er is grote weerstand om horecaterrassen toe te staan in de binnenplaatsen en binnentuinen als zijnde rustpunten en groene longen van de wijk. Het zijn zones waar bewoners zich kunnen onttrekken aan de dagelijkse drukte en het voortdurende stadsgeluid, bouw, horeca, verkeer en andere geluidsoverlast in het centrum van de stad.

Op de binnenplaatsen wordt uitbouw van hotels, cafés en restaurants door de gemeente vergund. Er zijn voorbeelden van binnentuinen die over de volle lengte en breedte volgebouwd zijn. Dat is verandering van bestemming dat voltrokken wordt zonder toestemming van omwonenden en pandeigenaren.

Aanbevelingen:

Binnenplaatsen van woningen zijn rustplekken die mensen nodig hebben. Het zijn groene oasen die het woonklimaat versterken. waarvan de functie versterking van woonklimaat is.

Men is van mening dat er voldoende terrasruimte is vergund aan ondernemers in de straten, op trottoirs en parkeerplaatsen. Als een ondernemer een zaak begint moet hij ervan bewust worden gemaakt dat steeds uitbreiden op de openbare ruimte niet mogelijk is en dat als hij wil groeien, hij dat op een andere plek kan doen die het wel toelaat. Ter duidelijkheid dient de beginsituatie als eindsituatie in de vergunning beschreven en aanvaard worden als einddoel.

Openbare ruimte zich steeds verder toe-eigenen, verjaring en gedoogbeleid zijn dagelijkse praktijken waarvan bewoners de gevolgen ondervinden. Aan deze praktijken dient een halte geroepen te worden.

Hierbij dienen hogere stedelijke belangen zoals vergroening, schone lucht, klimaatverandering, welzijn en gezondheid van bewoners in de steden boven het belang van een individuele horecaeigenaren te staan.

Horecameubilair op de trottoirs

Naast stoelen en tafels staat op terrassen een scala aan plantenbakken, vitrines, serveercommodes, partybalies, tap-bars enz. Wat vroeger binnen stond staat nu ook buiten. Regelmatig zijn te zien horeca-inrichtingen waarbinnen leeg is maar met overvolle terras wat aanmerkelijk meer overlast veroorzaakt voor omwonenden.

Naast dat deze zitplaatsen en trottoirruimte innemen, kunnen zij ook de buitenruimte ontsieren. In een aantal gevallen kunnen de terrassen niet meer

aangemerkt worden als terras zijnde maar worden wel als zodanig vergund. Verlichting en verwarming op terrassen kunnen niet als milieuvriendelijk aangemerkt worden. Luid geschreeuw en opstijgende rook zijn voor omwonende overlast gevend.

Aanbevelingen:

Waarom dan deze steeds groter wordende terrassen en lege binnenruimten? Dit kan niet goedgepraat worden. Het is balans verstorend. Verblijf op terrassen in woongebieden verbieden na 23:00 uur doordeweeks en in het weekeinde tot 24:00 uur inclusief opruiming en met zeer strenge handhaving. Rookverbod binnen opheffen. Goede ventilatie eisen en het gebruik van terrassen na sluitingstijd onmogelijk maken.

Niet toestaan van brandbare materialen zoals stro, droog gras en ander versiersel als afbakening van terrassen die vandalisme gevoelig zijn in de wintermaanden.

Afvalcontainers en schoonhouden van terras en omgeving

Er worden steeds meer afvalcontainers naast het horecaterras geplaatst. Er is een trend aan het ontstaan dat grote houten en metalen containers met daarin meerdere afvalcontainers gebouwd worden naast het vergunde horecaterras. In bepaalde gebieden zoals in de Oude Haven laat de schoonmaak van terrassen en de omgeving ervan veel te wensen over. Bewoners worden er dagelijks mee geconfronteerd. In algemene zin neemt het horecapersoneel na sluitingstijd onvoldoende tijd om de terras schoon te maken. Door de gemeente opgeplakte waarschuwingstickers zijn onvoldoende signaal. Troep wordt na dagen of geheel niet weggehaald.

Aanbevelingen:

Dit is een ongewenste ontwikkeling. De horeca inrichting dient ervoor te zorgen dat binnen het pand ruimte voor afval wordt gecreëerd en tijdig afgevoerd in plaats van meer openbare ruimte in beslag te nemen met ontsierend "meubilair" dat geuroverlast produceert. Dat geldt ook voor de binnentuinen.

Als het grofvuil achtergelaten en geveegd wordt in hoeken of achter meubelstukken is het misschien niet op ooghoogte zichtbaar maar wel van bovenaf de appartementen van bewoners. Terrassen dienen opgeruimd te worden, al het vuil afgevoerd, de stoep rondom schoongemaakt. Handhaving mag geen probleem zijn en een excuus om er mee door te gaan.

Bebakening terrassen

We zien steeds meer terrassen bebakend met schermen. Dit om warmte binnen de terrassen te houden. Deze bestaan soms uit brandbare materialen zoals, stof, hout, riet, stro, enz. Daarmee kan de brandveiligheid, vooral tijdens de feestdagen niet gegarandeerd worden.

Aanbevelingen:

Dergelijke schermen en versieringen in de buitenruimte niet toestaan. Deze schermen sluiten de vergezichten van straten af, veroorzaken donkere plashoeken en schuilplekken. Daardoor is er minder straatoverzicht voor winkelend publiek en verliezen kleinhandel winkeliers aan omzet.

Parkeervakken

Er zijn veel parkeervakken verdwenen in het centrum van de stad. Daardoor kunnen bezoekers en ondernemers maar vooral bewoners moeilijker een parkeerplaats vinden.

Aanbevelingen:

Verdere terrasuitbreidingen van terrassen moet niet ten koste gaan van parkeerplaatsen, omdat automobilisten hierdoor moeilijker een plek kunnen vinden in het hart van de stad.

Zorgen dat er geen oneerlijke concurrentie tussen de horeca inrichtingen ontstaat omdat bij sommige wel en anderen geen terrasuitbreiding mogelijk is.

4. HORECATERRASSEN TIJDENS DE CORONAPANDEMIE

Overkappingen:

Door het toestaan van overkappingen, afsluiting van terrassen via schermen, tent en pagodeachtige constructie wordt het terras min of meer een afgesloten ruimte waar het virus zich gemakkelijk kan verspreiden.

Aanbevelingen:

Dergelijk beleid wordt permanent en tijdelijk afgeraden. Terrassen hebben dan hun functie verloren en is er sprake van hoegenaamd gesloten ruimten. Voor wat betreft de coronaregels moet een buitenterras aan drie kanten open zijn onder een aaneengesloten overkapping.

Zorgen dat er geen oneerlijke concurrentie tussen de horeca-inrichtingen ontstaat. Verlenging van de terrasregeling niet toestaan op plekken waar dat geleid heeft tot overlast.

Verdere terrasuitbreidingen na de coronapandemie moet niet ten koste gaan van parkeerplaatsen. Automobilisten kunnen daardoor hierdoor moeilijker een plek vinden in de binnenstad. Meer parkeerplaatsen zullen ingericht worden voor elektrische voertuigen. Er zal meer ruimte moeten komen voor fietsen.

Dergelijk beleid, permanent en/of tijdelijk wordt afgeraden. Terrassen hebben

dan hun functie verloren en is er sprake van gesloten ruimten. Voor wat betreft de coronaregels moet een buitenterras aan drie kanten open zijn met een aaneengesloten overkapping of parasols.

Belang van bewoners, ondernemers gemeente

Publiek en ondernemers dienen rekening te houden met bewoners. Gemeente is in de positie om dit in goede banen te leiden. Daarvoor zijn aanpassingen in wetgeving en beleid noodzakelijk. Dit vraagt om extra aandacht en optreden, toezicht op het afgeven van vergunningen.

Serieuze vragen van bewoners vragen om een serieus en waarheidsgetrouwe antwoorden. In woord en daad dient waargemaakt worden dat het vertrouwen dat gegeven is gepaard gaat met verantwoordelijkheden. Dat komt nu niet voldoende tot uitdrukking in de sector. Het is jammer dat intensief handhaven onmogelijk bleek te zijn.

Tussenevaluaties met bewoners hebben zin. Naast de idealen die men wil nastreven geeft de feitelijke input van bewoners een meer realistische kijk op de stand van zaken ter plekke.

Het is in ieders belang dat bij afgifte van vergunningen en besluitvorming bewoners wijk- en overkoepelende bewonersorganisaties een adviserende rol krijgen.

5. HORECASECTOR NA CORONAPANDEMIE

Om een toekomstig, evenwichtig horecabeleid samen te kunnen stellen is een verkenning van de nieuwe werkelijkheid in dialoog nodig. Met nieuwe tools en anders kijken zal gewerkt worden aan nieuwe conceptontwikkelingen, haalbaarheidsonderzoeken, huursombepalingen, stedelijke marketing en strategische visies over vrije tijdbesteding en horeca gerelateerde vraagstukken.

Gezien de getoonde kwetsbaarheid van de sector zal het geen gemakkelijke opgave worden. Het zal niet meer zoals het geweest is zijn maar weten zoals het zal zijn kan niet voorspeld worden. Gekeken zal kunnen worden naar nieuwe bewegingen, trends en onderwerpen die van toepassing zouden kunnen zijn op de horeca van de toekomst.

We hebben te maken met een bijzondere tijd voor deze sector. We zien dat in een korte periode ondernemers met nieuwe concepten aan het werk gaan. In het licht van de 1,5 meter economie die nog enige tijd kan duren is het terechtkomen in een zware recessie niet ondenkbaar.

Ondanks de veerkrachtigheid van de sector zal overheidssteun van belang zijn. Die van de lokale bewoners eveneens. In plaats van tegenover elkaar te staan door overlast is het van belang dat er harmonie en wederzijds respect getoond wordt waarbij oog is voor elkaars problemen.

Dat kan alleen als de gemeente via de juiste keuzes een gebalanceerd beleid weet in te zetten via regelgeving, vergunningen afgifte en handhaving. Via failliete horeca inrichtingen, overnames en terugloop van financiële aanvragen wordt de gemeente in staat gesteld om de in het verleden gemaakt beleid zo nodig te corrigeren.

We zien mooi initiatieven en creatieve bedenkensels tijdens de loc-down. Van communicatie via de sociale netwerken zoals Instagram of You Tube, persoonlijke nieuwsbrieven, thuisbezorg services, cadeaubonnen, Culicoupons XXL en investering in het bedrijf na beëindiging pandemie, weten ondernemers het hoofd te bieden tegen voor vele zware tijden.

De huidige mono concepten zijn kwetsbaar gebleken. Voorbeelden uit de historie van de horecasector waarbij sprake was van hybride vormen worden met de kennis van nu steeds meer als inspiratiebron gezien door de ondernemers. Een slijterij met café, een banketbakker met "thé dansant", supermarkt met restaurant, en andere voorbeelden zullen zeker een nieuw elan kunnen inbrengen en weerstandsvermogen van horecabedrijven versterken.

Vanuit gemeentelijk beleid zal meer inzet worden gevraagd voor handhaving van de hygiëne met handdesinfectie en andere beschermende middelen zodat deze als noodzakelijk, normaal en als automatisme worden beschouwd en niet als een politieke issue ingezet kunnen worden.

Gezond blijven en voor elkaar zorgen is een menselijk streven. Samenwerken en samen beslissen betekent kracht. Dat bewoners willen signaleren, in staat worden gesteld om met het bestuur en ambtelijke clusters mee te kunnen denken is in ieders voordeel. Bewoners willen graag de toekomstvisie meebepalen.

Deze samenvattende evaluatie is verzameld is door het overkoepelend kennisplatform bewonersbelang Rotterdam centrum, Roffanum.

6. POSTCORONA NACHTLEVEN EN NACHTHORECA

Als we onder het nachtleven het uitgaan ter amusement van jong en oud verstaan, zien we in verloop van tijd vele trends. Deze blijken afhankelijk te zijn van de politieke, sociologische en technologische ontwikkelingen wereldwijd. Het vroegere nachtleven, dat zich vooral beperkte tot de adellijke kringen en bepaalde bevolkingsgroepen zich afspelend in bordelen, cabarets en nachtkroegen ontwikkelde zich via discotheken, danceclubs, casino's, techno party's, theaters en concertzalen tot het hedendaagse livestream entertainment waarbij het publiek steeds jonger en massaler werd.

Collectief vermaak zegt veel over het gedrag van mensen, tolerantie en respect voor elkaar. Deze moeten in balans staan. Zodra de balans verstoord is ontstaan er spanningen tussen de belanghebbenden en komt er roep tot verandering. De coronapandemie heeft dit proces doen versterken. Of het huidige nachtelijke

entertainment in volle omvang zal terugkeren is de vraag. Deze tak van de horecabranche stoelt veelal op massa, commercialisering en inzet van forse financiële middelen en potentiële schuld. Deze waarden bleken in tijden van economische recessie, natuurrampen en epidemieën instabiel te zijn.

Aan de poort van de postcorona nachtleven staan ideeën waarvan de implementatie en uitwerkingen nog in de wacht. Oude modellen zullen in een nieuw jasje herleven, nieuwe ideeën geboren worden en concepten ontwikkeld. Het is dan ook te verwachten dat onverwachte wendingen plaats zullen vinden. Niet ondenkbaar zal zijn, het aanschouwen van de aarde vanaf een terrasje op de maan.

Het is per uitstek een mooi moment voor het gemeentelijk bestuur om onder de druk van de huidige pandemie en overlast problemen oplossingsgericht te zijn. Dat betekent dat het bestuur enerzijds actief zal moeten zijn in het verzamelen, katalyseren en aansturen van nieuwe ideeën en anderzijds zelf op zoek gaan naar nieuwe mogelijkheden.

De tools dat de gemeente tot haar beschikking heeft is gronduitgifte, verstrekken van vergunningen, subsidiëren, inzetten van clusters als helpende hand bij de verwezenlijking van gestelde doelen. Door planmatige ontwikkeling zal de gemeente gemakkelijker grip houden op negatieve ontwikkelingen en medecreator kunnen zijn van een bruisend doch evenwichtig nachtleven.

Deze coronapandemie zal niet de laatste zijn. De wetenschap voorspelt een nieuwe epidemie dat zich mogelijke over 6 à 7 jaar kan gaan manifesteren. Om niet in hetzelfde situatie te belanden zullen voor het uitgaansleven nieuwe modellen ontwikkeld moeten worden waarbij veiligheid en vermaak samengevoegd kunnen worden.

Concreet kan dat zich vertalen in het stimuleren van nieuwbouw dat aan nieuwe eisen moet voldoen. Ruim opgezette etablissementen, zalen en andere culturele plaatsen met divers aanbod, op plekken waar veiligheid en tegengaan van overlast onderdeel van de eisen zal zijn. De stad heeft de bevoorrechte positie om ontwikkeling mogelijk te maken in de haven- en stads randgebieden.

Daarbij is het aanleggen van stedelijke infrastructuur dat via nachtelijk openbaar- en privévervoer, te voet en te fiets de culturele plaatsen verbindt met de woonwijken van belang. Overzichtelijke lichtplan, inrichting van de buitenruimte en groen dat vriendelijk gemoedsrust meebrengt.

Door grootschalige nieuwbouw van woningen en de verdichting van de stad biedt het centrum weinig nieuwe mogelijkheden voor de nachtelijk horeca. De stijgende grond-, bouw- en consumptieprijzen in het centrum vormen een dichte deur voor veel jongeren. De gemeente kan door gereguleerde beleid en investeringen hoofd bieden aan willekeurige marktwerking voor een kwetsbare sector.

Ondanks de vele onzekerheden over de toekomst zal de jonge mens op zoek gaan naar vernieuwing en het oprekken van de huidige grenzen. Met de

ontwikkeling van nieuwe horecagelegenheden zal op nieuwe locaties de diversiteit in programmering gemakkelijker gehaald worden en daarmee ook die van het publiek. Besparing door gemakkelijker handhaving en meer vrijheid zal mogelijk zijn wegens het ontbreken van restrictieve maatregelen tegen overlast.
